

פ' הרא"ש

נה:

כהן גדול פרק שביעי נזיר

היכא דאיתליד זיה זרעת לסוף עשרה ימים וזה הכלל מזירות מועטת קרי מקום שאין לו למנות רק ל' יום משהתחיל הזרעת עד סוף ימי מזירותו אבל במזירות מרובה כלומר כשהתחיל זרעמו היה לו למנות עדיין שלשים וא' יום או שלשים ושנים ימים למזירות וכ"ש יותר כגון מזירות בת חמשים וא' או יותר ואיתליד זיה זרעת בכ' או ודאי לא תוכל לומר דכל ימי זרעמו אינן עולים כל עיקר דבמנין הימים העוזרים מיהא יעלו לו כגון מי שנדר חמשים ושלשה ויחיד עשרים ואיתליד זיה זרעת^א ב' וארבעה עשר^ב יום שלשה מימי זרעמו יעלו ואחד עשר לא יעלו וזריך^ג הוא למנות על ג' [עשרים] ושלשה ל' יום דבפחות לא יהיו לו גידול שעב והיינו דנקט והדר יחיד שלשים ימים דמיר^ד:
דְּהָא אית ליה גידול שער. זריך לומר דה"ק ועל מזירות מועטת כי האי לא תקשי לך כדאקשת מעיקרא אילימא במזירות מועטת הא צעינן גידול שיער ויספור הקודמים דהא אית ליה גידול שער:
מְתִיב רמי בר חמא נזיר שהיה טמא בספק לו

אולי נטמא בזמן ומוחלט בספק אולי הוחלט ומיירי בזמיר ודאי אך הוא ספק אם נטמא בזמן אם לא וכן הוא ספק אם הוא מזורע מוחלט או לא.
הר"ף: **אֶרְבֵּי** בקדשים **לאחר ששים יום.** משום

דספק מזורע הוא ואסור לאכול בקדשים עד שיטעה מספק זרעמו ויציא קרבנות מזורע דמחוסר כפורים אסור לאכול בקדשים אבל משום מזירות טמא לא מיתסר בקדשים אע"ג דלריך נמי להציא קרבן משום דאין טומאה יוצאה עליו מגופו לא מיקרי מחוסר כפורים כדאמרנין צ"י ארבעה מחוסרי כפרה (כרימות י.) דדוקא במי שטומאמו יוצאה דספק קרי מחוסר כפורים כיצד מר מזירות שלשים יום וציוס הראשון אינע לו ספק טומאה וספק טומאת זרעת דספק אם פרהה צו זרעת ממש אם כוהק הוא והשאלא מיהא בזהר דנתרפא^א לגמרי מזה ושונה וטובל ונטהר מספק טומאת מת ד' אפי"י^ב לסוף שבעה צא לו לגלח כדין מזיר טמא או כדין מזורע שנתרפא אומרים לו להמתין מלגלח עד שלשים יום [דאימנא] מזיר טהור גמור אתה שלא נטמאת ומזיר טהור אינו מגלח תוך שלשים אלא על הדמים בסוף שלשים יום כשגמרו מזירותו כדכתיב תער לא יעצור על ראשו עד מלאת ימי מורו לסוף שלשים יום מגלח ומשפטי הבאת קרבנותיו מפורש לקמן בפרק שני מזירים (דף ס.) שמציא כפרי מזורע שמוטה ומוטלות ומוטאת העוף הבאה על הספק משום ספק מזיר טמא ועולת בהמה משום ספק מזיר טהור [ואע"פ] שאינו יכול לגלח אלא על הדמים ה' [הא אמרינן]^א דאם גילה על אחד מהם יצא ומתנה עליהם ועדיין אסור לאכול בקדשים דשמא מוחלט היה וטעון עוד תגלחת שנית והבאת קרבנות [כדכתיב] בפרשת מזורע והנה נרפא נגע הזרעת ולקח שתי כפרים ושחט את הנזפור האחת על מים חיים ושלח את הנזפור החיה וגלח את כל שערו וישב מחוץ לאהלו שבעת ימים והיה ציוס השביעי יגלח ויחן בשרו בנים וציוס השמיני יחן שני כבשים אחד לעולה ואחד לאשם וכבש אחד^ב לחטאת וזה אי אפשר^א לגלח סוף שבעה לתגלחת ראשונה כי אולי אינו מזורע אבל מזיר טמא היה וזריך להתחיל ימי מזירותו שלשים יום שמר כי אותן שלשים יום שמנה לא עלו למזירותו דקרינא זיה והימים הראשונים יפלו כיוון^א דמספקא לן בזמיר טמא ו' ושלשים יום השניים הם ימי מזירות טהרה וקרינן זיה תער לא יעצור על ראשו עד מלאת ימי מורו לסוף ששים מגלח וצחק מגלחת שניה ליכא לספוקי בזמיר טמא דמספק מזיר טמא נפק בתגלחת הראונה עד סוף^א ל' יום הראשונים אבל בזמיר טהור איכא לספוקי או בתגלחת ימי ספרו של מזורע ומציא עולת בהמה משום ספק מזיר טהור כדי לגלח על הדמים ומתנה עליה למחרת^א של יום תגלחתו ויציא קרבנות מזורע כדי להחירו לאכול בקדשים ומציא חטאת העוף דאילו חטאת בהמה אינו צא על הספק אך יפקיר נכסיו ויציא חטאת העוף כדין מזורע עני ואשם נמי יציא לר"ש דלמחר אשם מצי לאתנויי זיה כשלמים ולרבנן דר"ש אית להו דלאשם אינו מעכבו לאכול בקדשים ועדיין הוא אסור לשמות יין ולטמאות למתים דשמא מוחלט היה ושני תגלחיות הללו שעשה למזורע היו לגמרו ולספרו ואינו עולה לתגלחת מזיר טהור^א כדאמרנין לקמן צפ"י ז' מזירים (שס) לכך טעון עוד שני תגלחות אחד למזיר טמא ואחד למזיר טהור לסוף תשעים יגלה שלישית ובהך שלישית ליכא לספוקי במזורע כלל כי אם בזמיר טהור או בזמיר טמא והך תגלחת אי אפשר לגלח אלא עד סוף ל' יום הרי תשעים יום דלא מיבעיא במזירות מועטת דלריך להמתין ל' משום גידול שער אך לרב חסדא אלא אף במזירות מרובה כדפריש ואזיל משום דסבירא^א דמי זרעמו אין עולין לו כל עיקר ודלא כרב חסדא לכך זריך להמתין לתגלחת שלישית אחר תגלחת שניה כמנין ימי המזירות ו' (שעבר) אולי^א מזיר מזורע הוה ולא מזיר טמא ולסוף תשעים כשגמלה שלישית ליכא לספוקי במזורע כלל אלא או בזמיר טהור או בזמיר טמא ויציא עולת בהמה משום ספק מזיר טהור וגלגלה על הדמים ומוטאת העוף משום ספק מזיר טמא ועדיין אסור לשמות יין ולטמא למתים דשמא מוחלט היה ומזיר טמא ועלו לו שנים^א תגלחיות ראשונות לזרעמו והשלשית למזיר טמא לכך זריך למנות עוד ל' למזירות טהרה לסוף ל' יגלה ויציא קרבן בהמה לזד ומתנה זיה כדמפרש לקמן צפ"י שני מזירים ומותר לשמות יין ולטמאות למתים והיינו דקתני ושותה יין ומיטמא למתים לאחר ק"כ יום:
ו**בַּדְּקָדָק** ה"ם דעי"כ זריך לומר שהוא מגלח ציוס ל' שאם לא היה מגלח עד יום [שלשים ואחד] כשאר מזיר א"כ הוה מגלח תגלחת שניה יום ששים ואחד וא"כ לא היה אוכל בקדשים עד יום ששים ושנים שהרי אחר תגלחת מזורע היה טובל ולא היה יכול להציא קרבנותיו עד למחר כדאמר^א לעיל צפ"י שלשי דף (יח) גלה צח' מציא קרבנותיו צח' אלא ציוס ל' מגלח ומציא אחד מג' קרבנותיו דמזיר טהור עולה או שלמים כדי לגלח על הדמים דלדאי מזיר טהור היה ואע"ג דשאר מזיר אינו מגלח עד שלשים ואחד יום היינו מדרבנן דמדאורייתא ציוס ל' מצי מגלח לרב מתנא משום דמקלח היום ככולו או לרב פדא דמכ"ט יום נשלם המזירות והלכך מזיר זה דעדיין אינו שותה ולא מיטמא למתים לא העמידו דבריהם ואוקמה אדאורייתא ושרי ליה לגלח ציוס ל' מיהו קשה מתגלחת שלישית דאינו שותה יין ואפי' הכי^א שלשים ואחד אלא נראה דמשום אכילת קדשים הקילו בשני תגלחיות ראשונות ככתחילה ציוס ל'. מהרפ"ש: ה"ג^א ואכתי אינו מציא קרבנות מזיר טמא צו ציוס דכיון שהוא זריך לעצול אחר התגלחת כדין מזורע שטובל אחר כל התגלחות ומיחושו^א כאילו היא טבילת מזיר טמא ציוס שביעי אחר^א דבזמיר טמא נמי מספקא ליה דלו אינו מציא עד שמיני ולכן אינו יכול להציא קרבנות מזיר טמא עד למחרת יום תגלחתו דהיינו ציוס שלשים ואחד וציוס שלשים ואחד מציא חטאת העוף כדין מזיר טמא דשמא הוא טמא ולא מוחלט וימנה עוד ל' יום מיום שלשים ואחד שהציא קרבן טומאה וכדרבנן צפ"י ג' (שס) דלמחר^א הביא חטאתו ציוס ל' אלא ציוס ל' מגלח ומוציא אחד מג' קרבנותיו דמזיר טהור עולה או שלמים כדי לגלח על הדמים יום ששים ואחד מציא קרבן זרעתו חטאת העוף כמו מזורע עני ואשם עשיר הוא מפקיר נכסיו ומותר לאכול בקדשים דלשמו אינו מעכב לאכול בקדשים לרבנן ולר' שמעון דלמחר מציאין קדשים לבית הפסול מציא גם אשם ומתנה כשלמים^א יום^א ששנינו (וזכיה עו.) ר"ש אומר למחרת מציא אשמו ולוגו ואומר אם מזורע הוא זה אשמו וזה לוגו ואם לאו יהא שלמים ואותו אשם טעון כפון ומתן בהונות כו' הרי למחרת ששים יום דהיינו יום ששים ואחד אוכל בקדשים דכבר גילה ז' תגלחות אס^א היה מזורע כבר נטהר ומיהא תגלחת שלישית ליכא לפרושי הכי שהרי אינו טובל אחר התגלחת כיון שנעשו לו ספיקות של מזורע. וזריך לומר דודאי צ"י תגלחיות אחרונות אינו מגלח עד יום ל' ואחד א' (מגלה ל' יום על שלשים ואחד)^א שמניינו התחיל ציוס ששים ואחד ומציא עולת בהמה לגלח על הדמים וגם מציא חטאת עוף משום ספק מזיר טמא כי בתגלחת ראשונה^א אולי מוחלט היה ולא עלו לו למזירותו ומתחיל מניינו מיום [ששים]^א ואחד ומשלים חמשים^א ותשעה יום על ששים^א ואחד שהן מאה ועשרים יום ומגלה ציוס קכ"א שהוא ל' ואחד יום למניינו ומציא קרבן טהרה לצד ומותר ציוס קכ"א לשמות יין ו' ומשלים^א מזירותו יוש ליתן טעם בצבר דדוקא בשני תגלחיות ראשונות דאיכא לספוקי בספק מזהר הקילו להיות ציוס ל' אבל בשמים אחרונות שאין עליו עוד ספק מזורע השווה לשאר מזיר שמגלה ציוס שלשים ואחד ולכן קאמר ושותה ציון ומטמא למתים אחר ק"כ יום:
ו**תַּנְי עָלָה [בר"א] בנזירות מועטת דאז די לו בק"ב אבל בנזירות בת שנתה אובל בקדשים לאחר שתי שנים.** כדפרישית שממתינן מלגלחראשונהעד שנה דשמא מזיר טהור היה ושניה עד שתי שנים דשמא לא היה מוחלט אלא מזיר טמא שלישית עד שלש שנים דשמא מוחלט היה ולא טמא מת. רביעית עד ארבע שנים דשמא מוחלט וטמא מת היה וגילח ראשונה ושניה לזרעמו שלישית למזיר טמא רביעית למזיר טהור:
ה"ק

ולא תגלחת מזיר טהור. 15. צ"ל דסבירא ליה. 16. צ"ל שטר דאולי. 17. צ"ל שני. 18. צ"ל ואפי"ה מגלת. 19. צ"ל הנהי"ה. 20. צ"ל מיחויו. 21. צ"ל מאחר. 22. צ"ל דלמזיר. 23. כס"א ויום. 24. צ"ל מגלה כדפרישית. 25. צ"ל בשלמים. 26. כס"א ואף אם. 27. צ"ל מגלה יום שלשים ואחד שהוא יום תשעים ואחד. 28. צ"ל בתגלחות ראשונות. 29. צ"ל תשעים ואחד. וכיה כס"י. 30. צ"ל עשרים. 31. צ"ל תשעים ואחד. וכיה כס"י. 32. צ"ל דהשלם.

לשמות וליטמא למתים דשמא מוחלט היה ותגלחת מצורע אינו עולה לו לתגלחת מזיר טהור ולא לתגלחת מזיר טמא כדאמר לקמן בפ"י ב' מזירים וטעון עוד ב' תגלחות א' למזיר טמא וא' למזיר טהור ובתוך ל' א"א לו לגלח דשמא מוחלט היה ולא מזיר טמא ולאחר ל' יום מגלח ס' מזיר טהור וס' מזיר טמא ומביא חטאת העוף לס' מזיר טמא ועולת בהמה לגלח על הדמים ומתנה ועדיין אסור לשמות יין ולטמא למתים דשמא מוחלט וטמא היה ולאחר ל' יום מגלח ומביא קרבן הנזיר טהור

ה' נראה דל"ל ומתחת יום תגלחתו מציא חטאת העוף הנה על הספק צא לו כו'.

מסורת הש"ס

ה' לקמן נט.; ב' ר"ל ז' תגלחת מזורע. א' שייך כגוף ט.

נוסחת הריב"ן

א' וקמי: צ' ומוחלט בספק. ספק הוא לו אם יזי והשאר ליתא:

הגהות הריב"ה

ה' רש"י ד"ה במזירות בת חמשים יום דיוחב עשרים ואחילידא ביה צרעת דמגלה לצרעתו וימי חלוטו אין עולין לו דאי אמרת דעולין וכו' ל' וימין דנזיר: ב' ד"ה ממזי וכו' שנטמא במת בספק:

גליון הש"ס

תוב' ד"ה ובדקדק ה"ם דכאמר לעיל בפ"ג. צ"ל פירק שיש דף קמ ע"ב:

הגהות מהר"ב

רנשבורג

א' רש"י ד"ה במזירות בת חמשים יום וכו' דיתבי עשרין דלוי אמרת וכו' הלכך אין עולין דלבתר וכו' כ"ל: ב' תוב' ד"ה (מעבר לדף) הוא מוחבי וכו' וארבעה עשר יום מימי זרעמו ג' יעלו כ"ל: ג' בא"ד ואחד עשר וכו' וזריך וכו' על עשרים. מינת עשרים נמחק ויציא חטאת ושלשה עוד ל' וכו' כ"ל: ד' ד"ה אוכל וכו' ונטהר מספק טומאות מת אפי'. נמחק מינת אפי' ויצי' אם לסוף וכו' עד שלשים יום דשמא מזיר וכו' כ"ל: ה' בא"ד ואע"פ שהינו יכול לגלח אלא על הדמים הא אמרינן. מיבות הא אמרינן נמחקו ויצי' ואמרינן דלס וכו' כ"ל: ו' בא"ד כיון דמספקא לן בזמיר טמא א"כ שלשים יום וכו' כ"ל: ז' בא"ד כמנין ימי המזירות אולי מזיר וכו' כ"ל: ח' ד"ה ומדקדק הביא וכו' אע"פ שלא דרשו אשמו מזה ויום ששים וכו' למנות מגלה וכו' כ"ל: ט' בא"ד וצ"ל דודאי וכו' עד יום שלשים ואחד מגלה שלשים יום על שלשים ואחד. מן מינת מגלה בחרא עד ואחד נמחק. ויצי' ומגלה יום תשעים ואחד וכו' כ"ל: י' בא"ד ציוס קכ"א לשמות יין והשלם וכו' כ"ל:

הגהות התוספות

1. צ"ל השודפים. 2. צ"ל ארבעה עשר. צלי ואי". 3. נד"ל דלריך. 4. יט כאן ט"ם ונכ"ל וזה דנקט והדר יחיד שלשים ימים דמזיר דהא אית ליה גידול שער צ"ל דה"ק וכו'. והכל דיבור אחד. 5. מינת לו נמחק. 6. צ"ל נתרפא. וכיה כס"י. 7. מינת אכילו נמחק. 8. צ"ל ואמרינן לעיל (דף מו.). 9. צ"ל וכבשה אחת. 10. צ"ל אי אפשר לו. 11. צ"ל ויין. 12. צ"ל שפוק. 13. צ"ל ולמלא שנים. 14. צ"ל לתגלחת מזיר טמא

ולא תגלחת מזיר טהור. 15. צ"ל דסבירא ליה. 16. צ"ל שטר דאולי. 17. צ"ל שני. 18. צ"ל ואפי"ה מגלת. 19. צ"ל הנהי"ה. 20. צ"ל מיחויו. 21. צ"ל מאחר. 22. צ"ל דלמזיר. 23. כס"א ויום. 24. צ"ל מגלה כדפרישית. 25. צ"ל בשלמים. 26. כס"א ואף אם. 27. צ"ל מגלה יום שלשים ואחד שהוא יום תשעים ואחד. 28. צ"ל בתגלחות ראשונות. 29. צ"ל תשעים ואחד. וכיה כס"י. 30. צ"ל עשרים. 31. צ"ל תשעים ואחד. וכיה כס"י. 32. צ"ל דהשלם.